

Nr 170

Av herr **Jonasson m. fl.**, *angående användande av domänverkets vinstmedel för fritidsanläggningar.*

(Lika lydande med motion nr 151 i Första kammaren)

Det är en angelägen uppgift för samhället att medverka till att de stora värden som naturen representerar i olika avseenden kan bevaras och komma befolkningen till godo. Naturvårdens uppgifter ligger härvid såväl på det kulturella planet som på det sociala. Det gäller att bevara vetenskapligt och kulturellt värdefulla naturområden, men också att tillgodose det ur social synpunkt angelägna behovet av mark för rekreation och friluftsliv.

Framför allt är det anledning att uppmärksamma ett med tiden alltmer ökat behov av särskilt iordningställda fritidsområden av olika slag. Det gäller anläggningar som strövområden, friluftsgårdar, raststugor, för bilutflykter lämpliga rastplatser, badanläggningar, campingplatser, skid- och slalombackar. Särskilt för tätortsbefolkningen är det angeläget att organiserade rekreativsmöjligheter står till förfogande. Det torde kunna konstateras, att en betydande del av tätortsbefolkningen inte i tillräcklig utsträckning har tillgång till sådana fritidsanläggningar inom bekvämt räckhåll.

Med den ökade förslitning och exploatering av naturen som kännetecknar vår tid har en aktivare naturvårdspolitik blivit nödvändig. En sådan har också inletts på grundval av riksdagsbeslut under senare år.

Naturvårds- och fritidspolitiken ankommer på stat och kommun gemensamt. Det är emellertid angeläget att de ekonomiska bördorna inte alltför hårt drabbar kommunerna. De största kostnaderna avser givetvis inköp av naturområden och ordnande av olika friluftsanläggningar. För det statliga engagemanget på detta område har i första hand inrättats en delfond under domänfonden. Medel har ställts till förfogande genom särskilda anslag å kapitalbudgeten.

Domänverkets verksamhet måste anses ha ett naturligt nära samband med naturvårds- och fritidspolitiken. Uttryck härför är inte endast att den ovannämnda delfonden knutits till domänfonden utan framför allt att domänverket sedan några år med ett mindre belopp ur sina driftinkomster får bestrida vissa utgifter för naturvårds- och fritidsverksamhet på mark som tillhör domänverket. Det kan också erinras om att riksdagen 1963 uttalade, att domänverket i samband med sin allmänna inköpsverksamhet bör eftersträva att så långt som möjligt också tillgodose det allmänna na-

turvårdsintresset. Det torde kunna konstateras, att domänverket gjort betydande insatser i fråga om naturvården och när det gäller att ställa markområden till förfogande för friluftsliv.

Särskilt intresse i sammanhanget har de betydande vinstmedel, som domänverket erhållit vid markförsäljningar, särskilt försäljningar av tomtmark i tätorter och annan mark för tätorternas behov. Tidigare har dessa överskottsmedel uppsamlats i domänverkets markfond. Genom beslut av fjolårets riksdag har markfonden upplösts och medlen överförts till en investeringsfond. Till denna fond skall i fortsättningen föras bl. a. de medel som frigörs vid försäljning av fast egendom under domänfonden.

I allmänhet gäller att det statsägda skogsbruket lämnar sämre utbyte än det enskilda skogsbruket. Det kan sålunda inte vara en riktig målsättning att öka statens skogsinnehav.

Ett naturligt användningsområde för domänverkets fonderade överskottsmedel måste anses vara naturområden och friluftsanläggningar. Därigenom skulle uppnås att ökade resurser ställs till förfogande för statens åtgärder inom naturvårds- och fritidspolitiken, och kravet på att medel i tillräcklig utsträckning skall stå till förfogande även för större och dyrbara projekt skulle härmed bli bättre tillgodosett. Det är tänkbart att det nuvarande särskilda anslaget på kapitalbudgeten för ändamålet då inte längre skulle behövas. Samtidigt bör staten härvid kunna ta på sig större del av det ekonomiska ansvaret, varigenom bördan på kommunerna kan lättas.

Bestämmelserna om domänverkets investeringsfond torde vara så utformade, att de tillåter användning av medlen för inköp av särskilda natur- och fritidsområden samt för ordnande av friluftsanläggningar. Men enligt vår mening bör en sådan användning av de fonderade vinstmedlen vara ett huvudsyfte. Detta nödvändiggör att särskilda grunder härför utarbetas.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam prövning och förslag beträffande grunder för användning av hos domänverket fonderade vinstmedel för inköp av särskilda natur- och fritidsområden samt för ordnande av friluftsanläggningar i enlighet med motionens syfte.

Stockholm den 22 januari 1969

Bertil Jonasson (cp)

Robert Dockered (cp)

Arne Persson (cp)
i Heden

Tage Sundkvist (cp)